

СЕМИНАР И ПРЕЗЕНТАЦИЯ НА КЛЪСТЕР МЕХАТРОНИКА И АВТОМАТИЗАЦИЯ ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА НОВИ ЧЛЕНОВЕ И КЛИЕНТИ

ПРЕЗЕНТАЦИЯ:

**„ВЪЗМОЖНОСТИ НА МСП ЗА УЧАСТИЕ В
ПРОГРАМАТА НА ЕС „ХОРИЗОНТ 2020“**

ЛЕКТОР: Д-Р НИКОЛА ХРИСТОВИЧ
Управител на консултантска фирма ФИНСИС
Председател на УС на Институт за изследване на
устойчивото развитие

ПЛОВДИВ, 30 септември 2014 г.

СЪЩНОСТ НА ЕВРОПРОГРАМАТА “ХОРИЗОНТ 2020”

„ХОРИЗОНТ 2020“ е нова европрограма, която обединява и доразвива досегашните програми и инструменти, финансиращи научни изследвания и разработване на нови технологии, вкл. Дейностите на:

- Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие;
- Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации;
- Европейския институт за иновации и технологии.

СЪЩНОСТ НА ЕВРОПРОГРАМАТА “ХОРИЗОНТ 2020”

С бюджет от 80 млрд. евро за периода 2014 - 2020 г. „ХОРИЗОНТ 2020“ е част от усилието за създаване на растеж и нови работни места в ЕС. Тя свързва научните изследвания и иновациите – от научното изследване до продажбата, всички форми на иновации, като предлага опростен достъп до финансиране за фирми, университети, институти от всички страни в ЕС и трети страни.

За разлика от предшествениците си, ориентирани предимно към научни изследвания и много по-малко към бизнеса, Хоризонт 2020 има много по-силна ориентация към подкрепа на бизнеса и специално на бизнес-иновациите.

ГРАНТОВЕ НА ХОРИЗОНТ 2020, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ БИЗНЕС- ИНОВАЦИИТЕ

1. ИНСТРУМЕНТ ЗА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ
- **открит в момента** за прием на проектни предложения.
2. БЪРЗ ПЪТ КЪМ ИНОВАЦИИ- с очакване да стартира
приемът на проектни предложения **към края на 2014 г.**
3. ФАБРИКИ НА БЪДЕЩЕТО - с очакване да стартира
приемът на проектни предложения **от началото на 2015 г.**

ИНСТРУМЕНТ ЗА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО ХОРИЗОНТ 2020

Грантът “Инструмент за МСП” (ИМСП) е ориентиран към иновативни МСП от ЕС и от страни, асоциирани към Хоризонт 2020, вкл. Сърбия, Македония, Турция и др., показващи силна амбиция да се развиват, растат и да се интернационализират.

По ИМСП могат да участват едно отделно МСП със стопанска цел или консорциуми от МСП със стопанска цел. Изследователски институти, вкл. ВУЗ-ове, или големи компании могат да участват като трети страни (без заплащане) или като подизпълнители.

ФАЗИ В ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП

ИМСП има три фази – ФАЗА 1, ФАЗА 2 и ФАЗА 3. Всяка от ФАЗА 1 и ФАЗА 2 предлага безвъзмездно съфинансиране. ФАЗА 3 не предлага съфинансиране, а съдействие за достъп до предимно частно рисково съфинансиране за комерсиализация на иновацията.

Участниците в ИМСП могат да кандидатстват за съфинансиране по ФАЗА 1 с намерение след успешното ѝ завършване да кандидатстват за безвъзмездно съфинансиране по ФАЗА 2. Може да се кандидатства и направо за безвъзмездно съфинансиране по ФАЗА 2.

ФАЗА 1 НА ИМСП

ФАЗА 1 на ИМСП е за предпроектни проучвания и предлага безвъзмездно съфинансиране за обосновка и проверка на технологичната, практическата и икономическа **ОСЪЩЕСТВИМОСТ** и **ПРИЛОЖИМОСТ** на иновационната идея/концепция, която представлява новост за индустриалния сектор, за който е предназначена (нов иновативен продукт, процес, дизайн, услуги и технологии или нови пазарни приложения на съществуващи технологии).

ДЕЙНОСТИ ПО ФАЗА 1 на ИМСП

Дейностите по ФАЗА 1 могат да включват:

- оценка на риска;
- пазарно проучване;
- потребителско участие;
- управление на интелектуалната собственост;
- иновационна стратегия за развитие;
- търсене на партньори;
- приложение на концепцията.

ДЕЙНОСТИ ПО ФАЗА 1 на ИМСП

Проектното предложение трябва да съдържа **ПЪРВОНАЧАЛЕН** БИЗНЕС ИНОВАЦИОНЕН ПЛАН, описващ, наред с други неща, основният бизнес модел.

ФАЗА 1 завършва с **ПОДРОБЕН** ИНОВАЦИОНЕН БИЗНЕС ПЛАН, който да може да се използва като основа за кандидатстване по ФАЗА 2.

БЕЗВЪЗМЕЗДНО СЪФИНАНСИРАНЕ НА ФАЗА 1

Безвъзмездното съфинансиране на ФАЗА 1 е за **50 х. евро**, представляващи 70% от стойността на проекта. Само за много специални типове проекти безвъзмездното съфинансиране може да бъде 100% (пример – темата: “Клинично валидиране на биомаркери и или диагностични медицински изделия”).

40% от субсидията, т.е. 20 х. евро, са предоставят АВАНСОВО, а останалите 60%, т.е. 30 х.евро - след приключване на проекта.

Нормалният срок за изпълнение на проект по ФАЗА 1 е до 6 месеца.

ФАЗА 2 НА ИМСП

Проектното предложение на ФАЗА 2 трябва да се основава на подробен бизнес иновационен план, който може да е разработен през ФАЗА 1 или самостоятелно извън нея.

ФАЗА 2 е за изпълнение на набор от иновативни дейности, вкл. **демонстрация, тестване, създаване на прототипи, пилотни тестове, мащабиране, миниатюризация, проектиране, подготовка за пускане на пазара и др.** с цел да се приведе иновационната идея (продукт/процес/услуга и т.н.) към **индустриална готовност и зрялост** и да се подготви за **бъдещо** въвеждане на пазара.

НИВА НА ТЕХНОЛОГИЧНА ГОТОВНОСТ НА ВХОДА И ИЗХОДА НА ПРОЕКТ ПО ФАЗА

Освен подробен Бизнес Иновационен план ФАЗА 2 изисква иновационната разработка да е достигнала до началото на Ниво на технологична готовност (Technology Readiness Levels, накратко TRL) TRL6 и **по време на проекта да се обоснове ниво TRL6 или по-високо- до TRL8**, т.е. да се разработи технология или прототип, демонстрирана и тествана в съответната близка до реалната оперативна или производствена среда и продуктът се подготви в индустриална готовност за въвеждане на пазара.

Нивата на технологична готовност представляват нов подход за измерване на нивото на зрялост на конкретни технологии, прилаган за пръв път при Хоризонт 2020. Тази система за измерване води началото си от НАСА, осигурява общо разбиране на състоянието на технологиите и е насочена към цялата иновационна верига.

БЕЗВЪЗМЕЗДНО СЪФИНАНСИРАНЕ НА ФАЗА 2

Безвъзмездното съфинансиране на проекта на ФАЗА 2 е от **0,5 до 2,5 млн. евро** и представлява **70%** от признатите разходи по него.

Срокът за изпълнение на проект на ФАЗА 2 е от **12 до 24 месеца**.

Част (около половината) от безвъзмездното съфинансиране може да се получи **авансово** при проект със срок на изпълнение над 12 месеца.

Одобрените бенефициенти ще бъдат допълнително подпомогнати посредством тренинги, коучинги и менторство по време на ФАЗА 1 и ФАЗА 2.

ФАЗА 3 НА ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП

В допълнение след изпълнението на ФАЗА 2 на следващата ФАЗА 3 МСП могат да се възползват от непреки допълнителни мерки и услуги, вкл. *достъп до рисково финансиране*. ФАЗА 3 е насочена към *подкрепа за комерсиализация на иновацията*. Чрез нея се насърчава по-широкото прилагане на иновативни решения. Подкрепят се евентуалните клиенти за тези решения, както и финансирането на растеж чрез улесняване на достъпа до публичен и частен рисков капитал. Този етап *не предоставя пряко финансиране*, но МСП могат да се възползват от косвени мерки за подкрепа и услуги, както и от мерки за достъп до финансови механизми, подкрепени по Хоризонт 2020, вкл. системата COSME и др.

ПРИОРИТЕТНИ ТЕМИ ПО ИНСТРУМЕНТА ЗА МСП

По линията на Инструмента за МСП приоритетно ще бъдат финансирани проекти, отговарящи на определени основни теми.

В апликационните форми по ФАЗА 1 и ФАЗА 2 се изисква кандидат - бенефициентът да посочи към коя приоритетна тема се отнася проектното му предложение и защо.

Някои от темите са отворени за прием на проектни предложения по ФАЗА 1 и ФАЗА 2 през 2014 г. и 2015 г., а други – само през 2015 г.

КРАЙНИ ДАТИ ЗА ВХОДИРАНЕ НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ - 2014 г. и 2015 г.

Крайни дати за входирание на проектни предложения:

За 2014 г.:

За ФАЗА 1: **17.12.2014 г.**

За ФАЗА 2: **09.10.2014 г. и 17.12.2014 г.**

За 2015 г.

За ФАЗА 1: **18.03; 17.06; 17.09; 16.12.2015 г.**

За ФАЗА 2: **18.03; 17.06; 17.09; 16.12.2015 г.**

Кандидат-бенефициентите имат право да входират и по-рано от посочените крайни дати своите проектни предложения. Така те ще бъдат оценени по-рано. Информацията, дали даден проект може да бъде финансиран, ще бъде съобщена след съответните крайни дати.

ТЕМИ С ДАТИ ЗА ВХОДИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2014 г. и 2015 г.

ТЕМА 1. ИСТ 37 – 2014/15: ОТВОРЕНАТА СХЕМА ЗА ПРОБИВНИ ИНОВАЦИИ – ЗА ИКТ-бранша

ТЕМА 2. NMP 25 – 2014/2015: УСКОРЯВАНЕ НА ВЪВЕЖДАНЕТО НА НАНОТЕХНОЛОГИИ, СЪВРЕМЕННИ МАТЕРИАЛИ ИЛИ НАПРЕДНАЛИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ПРЕРАБОТКА ОТ МСП-ТА.

ТЕМА 3. BIOTEC 5 – 2014/2015: СТИМУЛИРАНЕ НА МСП ЗА БИОТЕХНОЛОГИЧНО БАЗИРАНИ ПРОМИШЛЕНИ ПРОЦЕСИ, КОИТО ДА РАЗВИВАТ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА И УСТОЙЧИВОСТТА

ТЕМА 4. КОСМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ.

ТЕМИ С ДАТИ ЗА ВХОДИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2014 г. и 2015 г.

ТЕМА 5. РНС 12 – 2014/2015: КЛИНИЧНО ВАЛИДИРАНЕ НА БИОМАРКЕРИ И/ИЛИ ДИАГНОСТИЧНИ МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ (със 100% безвъзмездно съфинансиране)

ТЕМА 6. SFS-8-2014/2015: ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ НА ЕКО-ИНОВАТИВНОТО ПРОИЗВОДСТВО И ПРЕРАБОТКАТА НА ХРАНИ

ТЕМА 7. BG-12-2014/2015: ПОДКРЕПА ЗА УСИЛИЯТА НА МСП ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЗПОЛАГАНЕТО И ПАЗАРНО ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ НА ИНОВАТИВНИ РЕШЕНИЯ ЗА СИН РАСТЕЖ

ТЕМИ С ДАТИ ЗА ВХОДИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2014 г. и 2015 г.

ТЕМА 8. SIE 1 – 2014/2015: СТИМУЛИРАНЕ НА ИНОВАЦИОННИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА МСП-ТА ЗА НИСКОВЪГЛЕРОДНА И ЕФИКАСНА ЕНЕРГИЙНА СИСТЕМА

ТЕМА 9. IT-1-2014/2015: БИЗНЕС ИНОВАЦИОННИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ЗА ТРАНСПОРТА

ТЕМА 10. SC5-20-2014/2015: УВЕЛИЧАВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА НА МСП-ТА ЗА ЕКО-ИНОВАЦИИ И УСТОЙЧИВО СНАБДЯВАНЕ СЪС СУРОВИНИ

ТЕМА 11. DRS-17-2014/2015: ЗАЩИТА НА ГРАДСКИТЕ МЕКИ ЦЕЛИ И ГРАДСКИТЕ КРИТИЧНИ ИНФРАСТРУКТУРИ

ТЕМИ С ДАТИ ЗА ВХОДИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2015 г.

ТЕМА 12. INSO-9-2015: ИНОВАТИВНИ МОБИЛНИ
ПРИЛОЖЕНИЯ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВИТЕЛСТВО

ТЕМА 13. INSO-10-2015: ИНОВАТИВНИ БИЗНЕС
МОДЕЛИ ЗА МСП

ИНИЦИАТИВА “БЪРЗ ПЪТ КЪМ ИНОВАЦИИ”

Инициатива на Европейската комисия “БЪРЗ ПЪТ КЪМ ИНОВАЦИИ” (БПИ) ще подпомага безвъзмездно иновирани се предприятия.

Европейската комисия обяви нова пилотна инициатива „Бърз път към иновации” (БПИ) с бюджет *100 милиона евро*, както и пет награди за иновации по линия на програмата на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020”, чийто общ бюджет възлиза на 80 милиарда евро.

2

БПИ ще подпомага европейската икономика, като предоставя безвъзмездни средства за иновациите се предприятия и организации. Материалните награди ще насърчат техническите нововъведения с голямо обществено значение.

По „Бърз път към иновации” ще може да се кандидатства от януари 2015 г. Инициативата ще подпомага **малки консорциуми с от три до пет организации** (от поне 3 различни държави) със значително участие на частния сектор, които са на прага да превърнат обещаващите си идеи в пазарни продукти. Тя е отворена за идеи във всички области на техниката и приложенията, както и за всяко юридическо лице, установено в ЕС или в асоциирана към „Хоризонт 2020” държава.

НАГРАДИ ПО ИНИЦИАТИВА “БЪРЗ ПЪТ КЪМ ИНОВАЦИИ”

Конкурсите за петте награди за иновации по БПИ са предвидени да стартират в края на 2014 г. и началото на 2015 г.

Общият бюджет на наградите за 2015 г. е 6 милиона евро, като те ще бъдат присъдени в три тематични направления:

- **здравеопазване** (награда за намаляване на използването на антибиотици; награда за скенер на хранителни продукти);
- **околна среда** (награда за намаляване на замърсяването на въздуха);
- **информационни и комуникационни технологии** (награда за съвместно използване на радиочестотния спектър и награда за оптическо предаване).

ФАБРИКИ НА БЪДЕЩЕТО -1

Грантът “ФАБРИКИ НА БЪДЕЩЕТО” по Хоризонт 2020 подпомага създаването и развитието на публично-частни партньорства в ключови сфери, в които научните изследвания и иновациите биха могли да допринесат за:

- постигане на европейските цели в областта на конкурентоспособността;
- разрешаване на предизвикателства, стоящи пред обществото;
- по-добро хармонизиране на подкрепата на ЕС за научните изследвания и иновациите;
- привличане на повече индустриални инвестиции в областта на научните изследвания и иновациите.

ФАБРИКИ НА БЪДЕЩЕТО - 2

Към момента фокусът на ФАБРИКИТЕ НА БЪДЕЩЕТО е върху *ИКТ* - компонентите на иновативни производствени системи във всички сектори.

Тези компоненти трябва да допринесат за по-персонализирано и диверсифицирано масово производство и бързата му адаптация към промените на пазара.

ПРИОРИТЕТНИ ТЕМИ ПО ГРАНТА “ФАБРИКИ ЗА БЪДЕЩЕТО” с крайна дата за кандидатстване
14.02.2015 г.

FoF-08-2015: Технологии за моделиране на ИКТ поддръжка, симулация, анализ и прогнозиране

FoF-09-2015: ИКТ иновации за производствени малки и средни предприятия

FoF-10-2015: Изработка на части по поръчка за персонализирани продукти

FoF-11-2015: Гъвкави производствени системи, основани на интегрирани инструменти за бързо преконфигуриране на машини и работи

FoF-12-2015: Промислени технологии за напреднали монтажни процеси за разнообразни материали

FoF-13-2015: Повторно използване и преработващи технологии и оборудване за устойчиво управление на жизнения цикъл на продукта

FoF-14-2015: Интегрирано проектиране и управление на производството на машини и процеси.

**ГРАНТ ПО ИНФОРМАЦИОННИ И
КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ ДО
25.11.2014 г.**

**ИКТ 14 – 2014: МОДЕРНА 5G МРЕЖОВА
ИНФРАСТРУКТУРА ЗА БЪДЕЩИЯ ИНТЕРНЕТ.**

Специфично предизвикателство:

Тъй като употребите на Интернет увеличават комуникациите, мрежите са изправени пред нови недостатъци. През 2020 г. бъдещите мрежи ще трябва да поддържат обеми мобилен трафик *1000 пъти по-големи от днешните* и се очаква криза на спектъра.

Краен срок на кандидатстване: **25.11.2014г.**

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ” 2014-2020 г.

Оперативната програма “Иновации и конкурентоспособност” (ОПИК) е наследник на ОП “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2014 г.”. В ОПИК ще се обръща значително по-голямо внимание на иновациите и е предвиден по-голям финансов ресурс.

В началото на м.август 2014 г. ЕК одобри така нареченото “СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО”, което е основа за приемането на отделните оперативни програми.

В момента е публикуван вариант на ОПИК от м.юли 2014 г.

ПРИОРИТЕТНА ОС “ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ И ИНОВАЦИИ”

Приоритетна ос 1: “Технологично развитие и иновации” и единственият ù инвестиционен приоритет 1.1: “Технологично развитие и иновации” получават 20.88% от бюджета на ОПИК.

Тази ос се формира в съответствие с ИНОВАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ (ИСИС). Проект на ИСИС към 9 септември 2014 г. е публикуван на страницата на МИЕ за обществено обсъждане до 23.09.2014 г.

Стратегическа цел на ИСИС е до 2020 г. България да премине от групата на „*плахите иноватори*” в групата на „*умерените иноватори*”.

ИНОВАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ

Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България до 2020 г.” (ИСИС) има характер на предварително условие за ОПИК 2014-2020 г. и цели:

- да осигури ефективно и координирано управление иновационните процеси;
- укрепване на иновационната система, чрез изграждане на съвременна иновационна и научна инфраструктура;
- повишаване на човешкия капацитет според нуждите на науката и индустрията;
- въвеждане на специфични финансови инструменти за подкрепа;
- подкрепа на цифровия растеж и електронното управление.

ИНОВАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ

В ИСИС се работи за подход на определяне на тематични области с потенциал да се превърнат в „генератори на растеж“ за постигане на значим икономически ефект на регионално и национално ниво.

Например, тематична област ИКТ означава, че се стимулират не толкова самите ИКТ, а приложението им в различни сектори.

В ОПИК се обсъжда Ръководството за синергия между Структурните фондове (вкл. ОПИК), Хоризонт 2020 и други изследователски програми и програми, свързани с иновации и конкурентоспособност.

Посочва се, че е необходимо подходът за такава синергия да се променя от «добре е да има» към «необходимо е да има» синергиен ефект между Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и рамковите програми в периода 2014-2020 г., вкл. Хоризонт 2020.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА СИНЕРГИЯ

Ръководството за синергия предвижда три основни възможности за такава синергия:

- паралелни допълващи се проекти при добра синхронизация;
- съвместно финансиране в рамките на един проект при ясна демаркация на разходите;
- надграждане на резултатите от проектите по рамковите програми.

НАДГРАЖДАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ХОРИЗОНТ 2020 В ОПИК

Стратегията на ОПИК 2014-2020г. предвижда възможност за такова надграждане. По-специално, предвижда се проектни предложения, включващи надграждане на резултати по 5, 6, 7- рамкова програма и Хоризонт 2020 да бъдат насърчавани чрез предимство на ***принципа на бонус точки при оценката.***

Разбира се, при предоставянето на всякакъв вид безвъзмездна помощ по ОПИК ще се спазва европейското законодателство за държавните помощи и ще се прави проверка за липса на двойно финансиране.

**БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО.
ОЧАКВАМ ВАШИТЕ ВЪПРОСИ И КОМЕНТАРИ.**

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ПО ХОРИЗОНТ 2020:

www.ec.europa.eu/programmes/horizon2020;

www.finsys-soft.com

**ЗА КОНСУЛТАЦИИ, РАЗРАБОТКА И УПРАВЛЕНИЕ НА
ПРОЕКТИ ПО ХОРИЗОНТ 2020 И ПО ЕВРОПРОГРАМИТЕ ЗА
БЪЛГАРИЯ:**

моб.тел. 0888 619863 (Д-р Никола Христович);

0884 849 450 (офис ФИНСИС),

Тел. (02) 9819948; 9819954; Факс (02) 9866744

E-mail: office@finsys-soft.com; finsys@mail.bg.

Централен офис на ФИНСИС в гр.София-1000,

ул.Петър Парчевич № 55, ет.1, офис 1

Локални офиси в гр.Бургас и гр.Банско.